

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 10 päivänä lokakuuta 2013,

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn tarvittavien tilastojen toimittamisesta ja laadusta

(CON/2013/72)

(2014/C 14/06)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 2 päivänä heinäkuuta 2013 Euroopan parlamentilta ja 12 päivänä heinäkuuta 2013 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn tarvittavien tilastojen toimittamisesta ja laadusta ⁽¹⁾ (jäljempänä 'ehdotettu asetus').

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohtaan ja 282 artiklan 5 kohtaan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä 'EKPJ:n perussääntö') 2 artiklaan ja 3.1 artiklaan, sillä ehdotettu asetus sisältää säännöksiä, jotka vaikuttavat Euroopan keskuspankkijärjestelmän tiettyihin tehtäviin ja tavoitteisiin. EKPJ:n perussäännön 5.1 artiklan mukaan EKP voi kerätä tarvittavat tilastotiedot EKPJ:n tehtävistä huolehtiakseen. EKPJ:n perussäännön 5.3 artiklan mukaan EKP:n tehtävänä on tarvittaessa edistää tilastotietojen keräämistä, laatimista ja jakamista koskevien sääntöjen ja niiden käytäntöjen yhdenmukaistamista sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn tarvittavat tilastot ovat tarpeen rahapolitiikan määrittämiseksi, joka on EKPJ:n tehtävänä perussopimuksen 127 artiklan 2 kohdan ja EKPJ:n perussäännön 3.1 artiklan mukaan, sekä hintatason vakauden ylläpitämiseksi, joka on EKPJ:n ensisijainen tavoite perussopimuksen 127 artiklan 1 kohdan ja EKPJ:n perussäännön 2 artiklan mukaan.

Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

1. Yleiset huomautukset

1.1 EKP korostaa, että on tärkeää varmistaa luotettavien tilastotietojen saatavuus makrotalouden epätasapainoa koskevaa menettelyä varten; kyseinen menettely on perustettu makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾. EKP on aiemmassa lausunnossaan ⁽³⁾ puoltanut asetuksen (EU) N:o 1176/2011 hyväksymistä.

1.2 Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 4 artiklan 2 kohdan mukaan makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tulostaulun olisi käsitettävä pieni määrä keskeisiä, käytännöllisiä, yksinkertaisia, mitattavissa ja käytettävissä olevia, jäsenvaltioita koskevia makrotalous- ja rahoitusmarkkinaindikaattoreita. Lisäksi komission olisi asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaan säännöllisesti arvioitava indikaattorien tarkoituksenmukaisuutta, mukaan lukien niiden koostumus, vahvistetut kynnyksarvot ja käytetyt menetelmät, ja mukauttaa tai muuttaa niitä tarvittaessa.

⁽¹⁾ COM(2013) 342 final.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Euroopan unionin talouspolitiikan ohjausjärjestelmän uudistamisesta 16 päivänä helmikuuta 2011 annettu EKP:n lausunto CON/2011/13 (EUVL C 150, 20.5.2011, s. 1). Kaikki EKP:n lausunnot julkaistaan EKP:n verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu>

- 1.3 Komissio on tässä tilanteessa käynnistänyt lainsäädäntöaloitteen makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tilastollisen laadukkuuden turvaamiseksi. Aloitteella pyritään varmistamaan, että makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tulostauluun sisältyvien indikaattorien, jotka komissio määrittää asetuksen (EU) N:o 1176/2011 4 artiklan nojalla, laatimisen kannalta olennaisten makrotalous- ja rahoitustilastojen (jäljempänä 'makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn kannalta olennaiset tiedot') laadinta, laadunvalvonta ja julkistaminen suoritetaan niin, että tuloksena saatavat luvut ovat luotettavia ja riippumattomia. Ehdotetun asetuksen mukaan komissio voi tehdä valvontakäyntejä mahdollisten ongelmien tutkimiseksi ja ehdottaa että neuvosto määrää sakkoja jäsenvaltioille, jotka tahallisesti vääristelevät makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn kannalta olennaisia tietoja.
2. **Talous- ja rahaliittoa koskevaa unionin politiikkaa ja muita unionin politiikkoja tukevien makrotalous- ja rahoitustilastojen kokoaminen**
- 2.1 Makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn indikaattorit johdetaan yleensä makrotalous- ja rahoitustilastoista, esimerkiksi maksutase- ja rahoitustasetilastoista ja kansantalouden tilinpidon tiedoista. Euroopan tilastojärjestelmä ja Euroopan keskuspankkijärjestelmä (EKPJ) ⁽¹⁾ ovat useiden vuosien ajan tuottaneet näitä makrotalous- ja rahoitustilastoja kukin oman toimivaltansa puitteissa, ja ne käyttävät jatkuvasti tilastollisia laadunvarmistusjärjestelmiä, joilla varmistetaan, että nämä tilastot ovat kansainvälisten tilastostandardien mukaisia, luotettavia sekä vertailukelpoisia jäsenvaltioiden kesken.
- 2.2 Euroopan tilastojärjestelmä ja EKPJ tuottavat tarkoituksenmukaisia makrotalous- ja rahoitustilastoja kustannustehokkaasti tasapainottamalla oikea-aikaisuuden, luotettavuuden ja yksityiskohtaisuuden vaatimukset. Usein laadittavat tilastot koetaan vähemmän yksityiskohtaisesti, jotta niiden oikea-aikaisuus voitaisiin varmistaa, kun taas yksityiskohtaisemmat tilastot tulevat saataville pidemmällä viiveellä. Tilastot perustuvat tietojen keruuseen, hallinnollisiin tietoihin ja tarvittaessa arvioihin, ja niiden laadinnassa käytetään tilastollisia tekniikoita ja asiantuntija-arvioita. Koko prosessissa otetaan myös huomioon se, että tietojenanto ei saa aiheuttaa vastaajille, esimerkiksi pienille ja keski suurille yrityksille, liian suurta rasitetta.
- Makrotalous- ja rahoitustilastot ovat monta vuotta muodostaneet talous- ja rahapoliittisen päätöksenperustan jäsenvaltioissa ja Euroopan unionissa. Samoja tilastoja käyttävät myös kansainvälisen valuuttarahaston ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kaltaiset kansainväliset organisaatiot omilla valvontaraporteissaan.
3. **Euroopan tilastojärjestelmä ja EKPJ varmistavat makrotalouden epätasapainoa koskevassa menettelyssä käytettävien tilastojen laadun**
- 3.1 Euroopan tilastojärjestelmä ja EKPJ huolehtivat Euroopan tilastojen tuottajina makrotalous- ja rahoitustilastojen laadunvarmistuksesta. EKPJ katsoo, että nämä laadunvarmistusjärjestelyt ovat kaikkiaan tuottaneet laadukkaita tilastoja talous- ja rahaliittoa ja koko unionia palvelevan talous- ja rahapoliittikan tueksi.
- 3.2 Voimassa olevassa unionin tilastolainsäädännössä säädetään jo nyt maksutase- ja rahoitustasetilastojen, kansantalouden tilinpidon, julkisyhteisöjen rahoitustilastojen ja hintatilastojen osalta tilastotietojen säännöllisistä laatuvarmistuksista, joihin usein liitetään tilastojen kokoamisessa käytettyjä lähteitä ja menetelmiä kuvaavia luetteloita.
- 3.3 Euroopan tilastojärjestelmän ja EKPJ:n tuottamissa laatuvarmistuksissa arvioidaan muun muassa, vastaavatko tuotetut tilastot unionin lainsäädännössä vahvistettuja vaatimuksia, ovatko ne luotettavia ja jäsenvaltioiden kesken vertailukelpoisia ja sopivatko ne siihen tarkoitukseen, johon niitä käytetään.
- 3.4 Ehdotetussa asetuksessa esitetty laatuvarmistus koskee vain makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn tarvittavia tilastotietoja, eikä siinä oteta huomioon muita talous- ja rahapoliittisia tarkoituksia. Aikomuksena näyttääkin olevan rinnakkaisten laatuvarmistusten perustaminen sen sijaan, että makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn tarvittavat tilastotiedot sisällytettäisiin olemassa oleviin laatuvarmistuksiin.
- 3.5 EKPJ suosittelee näin ollen, että ehdotetulla asetuksella ei luotaisi uutta laadunvarmistuskehystä, vaan sovelletaan Euroopan tilastojärjestelmän ja EKPJ:n olemassa olevia laadunvarmistusjärjestelyjä myös

⁽¹⁾ Ks. Euroopan tilastoista 11 päivänä maaliskuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 223/2009 (EUVL L 87, 31.3.2009, s. 164) ja Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2533/98 (EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8).

makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn tarvittaviin tilastotietoihin. Tätä toimintamallia puoltavat tietojen relevanssia, kustannustehokkuutta ja vastaajille aiheutuvan rasitteen minimoimista koskevat periaatteet, joista on säädetty asetuksessa (EY) N:o 223/2009 ja asetuksessa (EY) N:o 2533/98.

4. Tilastojen laadunvarmistuksen parantaminen lähentämällä Euroopan tilastojärjestelmän ja EKPJ:n yhteistyötä

- 4.1 Koska Euroopan tilastojärjestelmä ja EKPJ jakavat vastuun niiden makrotalous- ja rahoitustilastojen tuottamisesta, joita tarvitaan makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn indikaattoreita varten, näiden kahden järjestelmän läheinen yhteistyö on tarpeen tilastojen laadun varmistamiseksi; tätä edellytetään asetuksen (EY) N:o 223/2009 9 artiklassa ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98 2 a artiklassa ja korostetaan EU:n tilastoista 30 päivänä marraskuuta 2011 ja 13 päivänä marraskuuta 2012 annetuissa neuvoston päätelmissä ⁽¹⁾.
- 4.2 Edellä sanottu huomioon ottaen EKP viittaa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean käynnistämään työhön, jossa arvioidaan makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn kannalta olennaisten tietojen laatua ja vertailtavuutta nykyisen tilastoja koskevan lainsäädäntökehyksen puitteissa. Raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitea voi myös antaa neuvoja mahdollisista tavoista tiedottaa yleisölle kyseisistä asioista. Kun raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean on edistynyt työssään ja jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, yhteisymmärryspöytäkirjassa voitaisiin vahvistaa käytännön järjestelyt Euroopan tilastojärjestelmän ja EKPJ:n yhteistyölle, joka koskee makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn tarvittavien tilastotietojen laadunvarmistuspuitteita.

Tehty Frankfurt am Mainissa 10 päivänä lokakuuta 2013.

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Neuvoston päätelmät EU:n tilastoista, talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 3129. istunto, Bryssel, 30 päivänä marraskuuta 2011, ja neuvoston päätelmät EU:n tilastoista, talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 3198. istunto, Bryssel, 13 päivänä marraskuuta 2012, ovat saatavissa neuvoston verkkosivuilla osoitteessa <http://www.consilium.europa.eu>